

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Neapolitano Archiepiscopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

inanes, auctores etiam & procuratores illarum, nisi moniti satisfecerint, excommunicationis vinculo innodarent, si qui verò prædictorum noluerint ablata vel extorta repetere, detentores eorum nihilominus ipsa restituere compellerent in terrâ sanctâ subsidium juxta mandatum apostolicum reservanda. Cùm igitur ad subsidium terræ sanctæ totis affectibus aspiremus, volentes id per tuæ sollicitudinis studium effectui mancipari, per apostolica tibi scripta mandamus quatenus ea quæ taliter fuerint reservanda facias apud domos Hospitalis & Templi accuratè deponi & fideliter custodiri, recipiens super ipsis depositis testimoniales litteras Magistrorum, contradictores, si qui fuerint, vel rebelles per censuram ecclesiasticam sublato appellationis obstaculo compellens. Datum Laterani 11. Kal. Novemb. pontificatus nostri anno sextodecimo.

E I D E M.

Cùm non possit Ecclesiis meliùs provideri quàm si eis præficiantur pastores idonei, qui non tam præesse cupiant quàm prodesse, fraternitati tuæ, de qua plenam fiduciam obtinemus, per apostolica scripta mandamus quatenus episcopatus & abbatias Angliæ nunc vacantes facias cum tuo consilio de personis idoneis per electionem vel postulationem canonicam ordinari, quæ non solum vita & scientia sint præclaræ, verùm etiam Regi fideles & regno utiles, necnon ad consilium & auxilium efficaces, assensu regio requisito. Cùm ergo vacantium Ecclesiarum Capitulis nostris demus litteris in præceptis ut tuo consilio acquiescant, tu Deum habens præ oculis, consulas super hoc viros providos & honestos, qui plenè norint merita personarum, ne te cujusquam astutia circumveniri contingat. Si qui verò contradictores fuerint vel rebelles, tu eos per censuram ecclesiasticam appellatione remota compefcas. Datum Laterani 11. Kal. Novemb. pontificatus nostri anno sextodecimo.

Scriptum est super hoc vacantium Ecclesiarum Capitulis.

NEAPOLITANO ARCHIEPISCOPO.

Constitutis in nostra præsentia venerabili fratre nostro Alferio Archiepiscopo & dilecto filio Matthæo Canonico Surrentinis, dum idem M. accusationis concepto libello eundem Archiepiscopum deferret de crimine simoniæ, asserens nihi-

lominus eum crimini læsæ majestatis obnoxium, eò quòd, ut dicebat, eodem Archiepiscopo machinante Surrentina civitas à regia fidelitate recessit & reprobo juravit Othoni, ac ipsum Archiepiscopum excommunicatum celebrasse divina, cùm post talem machinationem, per quam machinatores hujusmodi latam à sede apostolica excommunicationis sententiam incurrerunt, divina præsumperit celebrare, Archiepiscopus, antequam describendi libellum fieri sibi copiam postulareret, in personam accusatoris quòd esset inimicus & conspirator excepit, allegans interdicendum ei aditum accusandi, cùm secundum instituta canonica inimici & conspiratores in nullus debeant accusationem admitti. Ad quod pars adversa respondit quòd cùm tanta sit læbes simoniacæ pravitatis ut servi adversus dominos & criminosi quilibet admittantur, & in prodendo crimine læsæ majestatis socius etiam intractationis non solum auditur, quin immo præmio & honore donatur, super præmissis exceptiones hujusmodi accusationem elidere non valebant, præsertim cùm publicæ utilitatis inter sit ne crimina remaneant impunita. Fuit autem ad hæc ex adverso responsum quòd cùm in decreto Anacleti Papæ caveatur expressè accusatores esse non posse qui ante hesternum diem aut nudius tertius inimici fuerunt, ne irati nocere cupiant vel læsi ulcisci, & inoffensus accusatorum quaratur affectus, & non suspectus, ac constitutio Callisti Papæ generaliter interdicat conspirationem in alicujus accusationem admitti, nec in aliquo canone sit expressum quòd inimicus ac conspirator in exceptis criminibus audiatur, ne quod sanctorum patrum documento sancitum non est superstitiosis adventionibus attentetur, circa præmissa prohibitioni standum est generali, præsertim secundum æquitatem canonicam, quæ viam non debet malignitibus aperire. Inter hæc autem de causis inimicitiarum & conspirationis Archiepiscopus interrogatus respondit quòd memoratus M. ipsi Archiepiscopo & cùm in Archidiaconum & cùm in Archiepiscopum fuit assumptus se opposuit adversarium manifestum. Præterea cùm quidam Neapolitanus fuisset in mortem fratris Archiepiscopi machinatus, & per amicos ipsius eiceretur de propria civitate, quidam magnates quos dictus Neapolitanus consanguinitatis linea contingebat ejectionem illius ad injuriam reputantes, eundem inducere Matthæum ut cum quibusdam aliis

Cap. Tanta. & ca. Licet Heli. De simonia.

39. c. Accusatoris.

Callistus I. epist. 2. cap. 1.

KKKKK iij

Epist. 118. Super eodem. Videtur at. Paris. ad an. 1217 ubi hæc epistola refertur.

Epist. 119. De accusatione adversus Archiepiscopum Surrentinum. Cap. Constitutio. De testib.

in damnationem ipsius Archiepiscopi conjuraret. Porro priorem causam non duximus admittendam, maximè cum reconciliatio fuerit subsequuta, prout ex narratione ipsius Archiepiscopi notabatur. Super alia verò quam inficiabatur M. fuit pro ipsius parte propositum quòd non est interdicta subiectis omnis conjuratio in prælato: quia cum secundum decretum Gelasij Pape quisquam clericorum considerare non debeat offensæ apostolicæ se immunem, si in iis quæ sequenda salubriter apostolica de promptis auctoritas Episcopum viderit excedentem, & non protinus ad aures Romani Pontificis deferre curaverit, in pestilentem prælato non immeritò possunt conjurare subiecti, exemplo quadraginta Episcoporum Illyrici ac Græciæ, qui per professionem in scriptis factam convenientes in unum, à Timotheo, qui per meritum Imperatoris Anastasij fuerat in Constantinopolitanum assumptus Episcopum, discesserunt. Verùm asserente Archiepiscopo ex fomite malignitatis in eum conjurasse Matthæum & hoc se legitime probaturum, ad ultimum consentientibus partibus sic duximus providendum, ut Archiepiscopus porrectum libellum accipiens, super objectis criminibus responderet, reservata sibi facultate probandi quòd idem M. ex malignitate conjuravit in ipsum. Libelli verò conceptio talis erat. **IN NOMINE Domini. Amen.** Anno Domini millesimo cccxiii. pontificatus Domini Innocentij III. summi Pontificis anno sextodecimo, mense Octobris, septimo Idus ejusdem. Apud vos, Domine Innocenti Dei gratia summe Pontifex, ego Matthæus Canonicus Surrentinus defero Dominum Alferium Surrentinum Archiepiscopum lege canonica reum de simonia, quia dico ipsum promississe archidiaconatum Surrentinum Iohanni Ciroleon olim Canonico Surrentino ut consentiret electioni suæ in civitate Surrenti, in camera, juxta triclinium episcopij, tempore Domini Celestini tertij summi Pontificis, mense Januarij. Item defero eum reum de crimine læsæ majestatis, quia civitas Surrentina recedendo à fidelitate regia, juravit Othoni, ipso hoc procurante, tempore Domini Innocentij tertij summi Pontificis in civitate Surrenti, in palatio suo, mense Maij. Et defero eum postmodum multotiens celebrasse divina in Ecclesia Surrentina, cum per sententiam vestram credam eum ob hoc excommunicationis vinculum incurrisse. Ego dictus M. profiteor me hunc li-

bellum inscriptionis dedisse. Oblato tandem libello, pars Archiepiscopi allegavit quòd erat minus legitime in quadam sui parte conceptus, eò quòd non continebatur in ipso quo anno fuerint crimina objecta commissa. Cum enim libelli conceptio continere debeat mensum & Consules sub quibus crimen dicitur fuisse commissum, & antiquitas Consules constitueretur annales, videtur quòd admissi criminis annus exprimi debeat in libello. Frustra etiam mensis juberetur apponi, si anni ejus est mensis non haberet aliqua certitudo. Ad quòd pars accusatoris respondit quòd cum in forma concipiendi libellum de anno non invenitur expressum, sicut nec dies, ita nec annus admissi criminis debet apponi, ne subornationi testimonium occasio præbeatur. Nec propter hoc quòd in foro civili debent exprimi Consules, licet Consules essent antiquitas annui, sequitur quòd certus annus sit exprimendus, cum idem Consul diversis vicibus & pluribus annis gerere potuisset officium consulatus, unde per expressionem nominis ejus de certo anno constare non posset. Et cum in denominatione mensis non constet ejus anni mensis existat, non ita per expressionem mensis, sicut & anni, ad subornandum testes occasio posset assumi. His autem & aliis hinc inde proferitis, cum ad ultimum accusator expresserit Archiepiscopum eo anno commississe simoniæ crimen objectum quo fuit archiepiscopatum adeptus, promittendo archidiaconatum Ecclesiæ Surrentinæ I. Ciroleon quondam Canonico Surrentino si consentiret in ipsum, ac de tempore quo prædicta civitas juravit Othoni satis manifestè constaret, ad contestationem litis, inficiante Archiepiscopo crimina sibi opposita, est processum. Confessus est tamen quòd postquam civitas juravit Othoni, multotiens celebravit. Productis autem ex parte Archiepiscopi quibusdam testibus ad probandam exceptionem objectam cum hujusmodi protestatione M. scilicet quòd post publicationem depositionum illorum, si vellent, posset obicere in personas, quia illis Archiepiscopus contentus esse volebat, depositiones ipsorum minimè publicantes, receptionem testimonium tam super principali quam super exceptione prædicta de consensu partium fraternitati tuæ duximus committendam, per apostolica tibi scripta mandantes quatenus testes quos utraque pars duxerit producendos diligenter examines, & eorum dicta conscripta fideliter

2. q. 7. cap.
Dyapropier.

26. q. 7. c. Sane
Thesaloni-
ensis.

ad nos sub tuo conclusa sigillo transmittas, præfigens partibus terminum competentem quo nostro se conspectui repræsentent. Ceterum quoniam à principio protestatus est præfatus M. nobilem virum Simonem de Surrento Germanum Archiepiscopi memorati & quosdam alios ipsius Archiepiscopi consanguineos multa impedimenta per suam potentiam præstitisse quò minus probationis copiam in nostra præsentia fecum habuerit, eum quosdam induxerint ad jurandum ne adversus Archiepiscopum aliquid dicerent, & alios minis ac terroribus à perhibendo testimonio nitantur arcerere, nos ex officio nostro super hoc providere volentes, mandamus ut generalem feras excommunicationis sententiam in omnes qui aliquod impedimentum ipsi M. præstare præsumpserint in testibus producendis. Illos autem quos, sicut dictum est, jurasse constiterit quòd contra Archiepiscopum nihil dicerent denunties juramento hujusmodi non teneri quò minus valeant in hac causa perhibere testimonium veritati. Si quis autem de consanguineis Archiepiscopi aliquos de testibus præsumpserit impedire, quia verisimile non videtur ut eo invito talia fierent, & ob hoc non caret scrupulo societatis occultæ, eò quòd, si voluerit, poterit prohibere, eum secundum legitimas sanctiones ostendat se iniquam litem fovere, ac experiri debeat iudicis auctoritatem elusam qui defensionis copiam subtrahit adversario, eundem Archiepiscopum ab officio pontificali suspendas, & facias sublato appellationis obstaculo manere suspensum donec illum fecerit à tali præsumptione cessare. Tu denique frater Archiepiscopo &c. Datum Laterani v 11. Idus Novembris, pontificatus nostri anno sextodecimo.

EPISCOPO TAVRINENSI.

Venerabilis frater noster Aquensis Episcopus nobis per litteras suas humiliter supplicavit ut eundem senectute confectum à sollicitudine pontificalis officij absolvere dignaremur. Quocirca fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus cessionem ipsius recipias vice nostra, ipsum, si à cedendi proposito fortè desiterit, ad id per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compellendo. Ejus autem cessione recepta, relaxes suspensionis sententiam quam dilecti filij Abbas sancti Stephani Bononiensis & magister Gra. in eum auctoritate nostra protulisse noscuntur, ac sibi de proventibus

Aquensis Ecclesiæ juxta facultates ipsius & necessitatem personæ provisionem congruam facias assignari, injungens Capitulo ejusdem Ecclesiæ ut personam idoneam sibi per canonicam electionem præficiant in pastorem, non obstante privilegio Alexandrinis ab apostolica sede concessis, eum eodem reddiderint se indignos. Tu denique frater Episcopo &c. Datum Laterani 11. Idus Noembris, anno decimo sexto.

CAPITULO MEDIOLANENSI.

Receptis litteris nostris, quibus vobis dedimus in mandatis ut causam electionum & postulationis in vestra celebratarum Ecclesia, quam dudum ad petitionem vestram duximus committendam, eorum iudicibus quibus illam commisimus usque ad festum sanctæ crucis proximo præteritum finaliter prosequi studeretis, alioquin ex tunc procuratores idoneos ad nostram curaretis præsentiam destinare, pastorem quem Domino inspirante vobis & eidem providerimus Ecclesiæ recepturos, nuper dilectos filios Alkerium Subdiaconum nostrum, Stephanum Balbum, & Vvillumum concanonicos vestros ad sedem apostolicam cum vestris litteris destinastis, cum multimoda gratiarum actione, mandatum nostrum humiliter admitturos, suppliciter postulantes ut quem mallems de gremio Ecclesiæ vestræ vobis dignaremur concedere in pastorem. Nos autem super hoc deliberatione habita diligenti, suspicionis & dissensionis materiam vitare volentes, dilectum filium Henricum Cimiarcham Ecclesiæ vestræ, virum providum & honestum, in pastorem vobis duximus concedendum, per apostolica scripta mandantes quatenus ei tamquam pastori vestro reverentiam & obedientiam impendatis debitam ac devotam. Datum Laterani v 11. Idus Novembris, anno xvi.

PRIORI ET CONVENTUI Farfensibus.

Quam graviter & enormiter propter intrinsecam & extrinsecam pestem in spiritualibus & temporalibus à longo jam tempore Farfense monasterium sit collapsum manifesta demonstrant indicia & certa comprobant argumenta. Nos autem, quibus divinitus omnium Ecclesiarum est sollicitudo commissa, frequenter ad ejus curationem intendimus, sed propter lethalem plagam cordis & capitis, quæ quasi à planta pedis usque ad verticem corpus infecit, nondum illam potuimus ex

Vide lib. 15. epist. 189.

Epist. 147. Datus Archiepiscopo. Vide lib. 15. epist. 112.

Epist. 142. De electione Abbatis.

Epist. 140. Ut recipias cessionem Episcopi Aquensis